

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 28 cor., pe jumăt. de an 14.40 C., pe un semestru de an 7.20 C. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE ÎNAPŊAZĂ

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 10 cor., pe jumăt. de an 5 cor. Abon. la mai multe ex 4 Cor la an.

Prin negura viitorului*

Napoleon trăiește și astăzi. Se numește Organizație. Reprezentanța tipică a organizației este Germania. Limita între Puterile Centrale și Rusia. Românii la răspântia istorică și geopolitică.

Ca un iubitor de astronomie constat clipă de clipă, cât de sălbatică este rassa omenească! Nu înzădar se zice că suntem depotatizați pe una din lumile cele mai imperfecte. Totuși, traiul fiindu-ne legat de această planetă ignobilă, caută să raționăm conform legilor vieții de pe ea. În senzul acestor legi trebuie să cutărem, prin urmare, și asupra luptei generale de astăzi.

A murit regele, trăiască regele! A murit Napoleon, trăiască Napoleon! Dacă Napoleonul istoric, individual, care a umit lumea, cu faptele sale, nu mai trăiește, ivitu-s'a în schimb alt Napoleon colectiv, care numește lumea cu faptele sale. Acest Napoleon colectiv se numește Organizație, reprezentată mai ales de poporul german, care prin concurența și prejurările mai are și numărul. Organizație socială, tehnică, industrială, financiară, cu immense fabrici, uzine și ateliere și număr respectabil de locuitori. Iată privilegiul deosebit de norocos al poporului german!

Faptele unui astfel de popor, fie în bine, fie în rău, se explică de sine. Un Wilhelm II, Krupp, Zeppelin, Hindenburg, Mackensen, Falkenhayn, etc., sunt numai generații acestei organizații, care ea este adevărată suverană. Dela ea emanează succesele și învingerile. Tot ea rezistă lipsurilor, răbdă loviturile, și ar suporta înfrângerile.

Aduse față în față cu formidabila organizație, evident că alte Puteri, cu număr de locuitori mult mai mare, dar mai slab organizați, nu prea pot face mare ispravă. Acesta e cazul Rusiei. Puterile mici succumbă imediat. Acesta e cazul Belgiei, Serbiei. Din perspectiva aceasta trebuie să judecăm și situația actuală a României.

Pentru oricine consideră serios superioritatea tactică și de organizație a Puterilor Centrale, față de organizația tehnică și industrială slabă a Rusiei și României, erau evidente rezultatele. Cu poezile lui Goga și agitațiile gălăgioase ale rusefililor nu s'au putut apăra orașele României de Zeppelinurile și avioanele germane, precum Brusilov constată că e curată nebunie să te avâți cu mâna goală în gura tunurilor Skoda.

Turlocuia, Sijistra, București, sunt nu numai grave momente în «colitura istorică» a României, ci și probe triste despre inferioritatea ei militară. Vor fi, un vesnic indemn Puterilor mici de a nu-și risipi milioanele stoarse din șerpanul contribuabililor în construcția de fortificații militare, cari dau falimente tocmai în dipele, când ar fi adevărata trebuință de ele. Fortificațiile valorează cât apărătorii lor.

Toate semnele arată că greutatea războiului mondial se va descărca asupra Rusiei.

Problema fundamentală între Puterile Centrale și Rusia se poate rezuma în statorirea limitei Tisit-Adriatică ori Riga—Odessa.

* Redacția nu se asociază cu toate părerile acestora libere ale apreciatului autor.

Decursul de până acuma al războiului inclină spre Riga—Odessa. Limpezirea ei e grăbită prin independența Poloniei.

Rămâne România.

Nedumerirea partidelor Carp-Filipescu făcea să oscileze balanța română când într-o parte (Puterile Centrale), când în alta (Rusia).

Prin neutralitatea țării susținută de Brătianu, problema nu se deslega.

Prin paștea țării cu Puterile Centrale problema țării nu se deslega. Rămânea incurcată sub-problema româno-bulgară.

Necesitatea țării împingea pe România să plece cu Rusia.

Germaniei i-s'a oferit imediat prilejul de a rezolvi radical și partea aceasta a războiului împingerea graniței Puterilor Centrale până la Odessa.

Cu cucerirea Munteniei, căderea Bucureștilor sunt numai etape spre ținta precedentă.

Rămâne de a se cuceri Dobrogea întreagă.

Moldova și Basarabia. Bucovina și Galiția cu Volhinia vor cădea de sine.

În cazul acesta sub-problema româno-bulgară va fi tranșată definitiv. Limita naturală între România și Bulgaria va fi Dunărea dela Cladova până la Sulina. Mai multe revendicări teritoriale nu vor putea formula Bulgaria față de România.

România, rotunjită cu Basarabia, va fi înglobată în imperiul Habsburgic.

De asemenea va fi înglobată Serbia.

Atât Românii, cât și Sârbii își vor vedea realizată unirea tuturor conaționalilor. Poate nu le va plăcea unirea aceasta, dar se vor deprinde cu ea. State adevărat independente nu au existat în trecut și cu atât mai puțin vor putea exista în viitor.

Decât «independență» sub oblăduire rusească, mai bine autonomie în cadrul Puterilor Centrale.

8 Dec. 1916.

GAVR. TODICA.

De ce a demisionat deputatul d. dr. Nec. Șerban din partidul național?

În culcările Camerei ungare, prin redactorul nostru a putut avea ieri o convorbire cu deputatul Făgărașului, d. dr. Șerban, lăta cum a decurs convorbirea:

— Este adevărat d-le deputat, că ați demisionat din partidul național român?

— E adevărat.

— Cari sunt motivele demisiunii Dv.?

— Ca să vă răspund la această întrebare, trebuie să fac oarecare reprivire asupra activității mele politice: În Ianuarie 1917, se implinesc 25 de ani, decând am pășit ca deputat. Primul gând de care am fost calărit, când mi-am pus candidatura, e să ajut din toate puterile mele la îndepărtarea neînțelegerilor și diferendelor între conducătorii poporului maghiar și români. Căci totdeauna am avut ferma convingere că poporul român și poporul maghiar sunt avizate reciproc, să trăiască în bună înțelegere, și că diferențele ce există între noi românii și conducătorii nației maghiare, sînt în cea mai mare parte artificiale, create de o parte și de alta. Numai o cunoaștere reciprocă poate înlătura aceste diferende.

Poporul maghiar, mai ales pătura și intelectuală, cercurile politice arătau o neîncredere în conduita poporului român.

»Când la 1906, partidul național român a abandonat pasivitatea, și s'a decis să intre în parlament, — era lucru firesc, ca eu, care pe atunci eram deja deputat, reprezentând cel mai curat cerc românesc, să mă alătur de partidul național român, cu atât mai vădit cu cât eram convins și de asta sînt și azi convins că partidul național n'a umărit și nu urmărește tendințe iredentiste, că voiește și dînsul să lucreze la înlăturarea diferendelor între poporul român și cel maghiar.

Dar în politica practică, în realizarea acestui scop, trebuie să declar, ca unui din conducătorii partidului național român, — alăt prin vorbele lor, cât și prin purtarea lor — n'au ajutat, cu nici un pas, opera aceasta de înțelegere reciprocă între români și maghiari. Înțelega conduita a partidului național român,

nici n'a impus maghiarilor, nici n'a putut contribui la câștigarea încrederii lor. Eu de mai mult timp mi-am manifestat nemulțumirea contra țintei unora din partidul național, lipsită de bărbăție și unitate, prea oscilantă, prea pornită spre exagerarea naționalismului, când erau în mijlocul cercurilor naționaliste, și în afirmarea moderației lor, loialismului, patriotis-mului lor, când se aflau în mijlocul cercurilor conducătoare maghiare. Eram și sînt contra acestei politici de frazeologie bogată, dar steapă, care nu e capabilă să întreprindă o acțiune practică, pozitivă, din care să profite națiunea română.

Toată situația precară a neamului românesc a pornit în prima linie din neîncrederea politică ce ne-a adăptat păturile conducătoare ale poporului maghiar. Războiul în cursul căruia, soldații noștri români au alergat cu trup și suflet să-și facă datoria, — distingându-se pe toate fronturile — a dat dovadă oclăntă a iubirii noastre de patrie și rege, și că între românii din Ungaria și acei din regatul român, nu a existat nici o legătură iredentistă. Și dină intrarea trupelor române în Ardeal, — s'a putut constata ținta corectă a românii din Ardeal, care a rămas liniștită și nu s'a datat la acle de ostilitate față de maghiari.

De aceea cred, că după război nu va mai exista vechea neîncredere politică a maghiarilor în românii din patrie, și starea poporului român se va îmbunătăți, și va deveni mult mai favorabilă. Noi românii, nici când n'am voit să formăm un stat în stat, ci am cerut să ni se dea ce ni se cuvine ca naționalitate. Recunoaștem heghe-monhia maghiară și dorim ca poporul maghiar să fie primul inter pares.

— Dv., d-le deputat, ce aveți de gând să faceți acum, intrați într'un alt partid politic?

— Rămân de o candidatură în afara de orice partid, și voi lucra mai departe pentru buna înțelegere între români și maghiari.

Aceste sînt declarațiile făcute de deputatul Făgărașului pentru ziarul nostru și de sigur că vor provoca vii discuții și polemici.

Războiul cu România

Orașul-Buzău cucerit. — Bulgarii ocupă localitatea Fetești. — Încă 4000 prizonieri români. — Jumătate din România ocupată.

De pe frontul român au sosit următoarele știri: 15 Dec. — Trupele aliate în urmărirea neobosită a românilor și rușilor cari cedează terenul — au luat ieri orașul Buzău. La nord de Buzău, dușmanul opune încă rezistență. Numărul prizonierilor din ultimele zile se ridică iară la patru mii.

La apus și la nord-vest de Ocna, urmează mai departe lupta cu inversunare. La sud de valea Uzului, o înălțime luată de ruși în mod trecător, le-a fost smulsă într-un contra atac. La nord de valea Cărbănoș, dușmanul a obținut un avantaj local. În Carpații păduroși — acțiunea de atac rusă s'a mai potolit.

La Konyuchii, la sud de Zboțov, detașamente austro-ungare s'au stabilit în tranșeele avantposturilor rusești, pe o întindere de front de 350 metri.

HÖFER, mareșal locot.

La armata arhiducelui Iosif:

Atacurile de ieri ale rușilor pe frontul de răsarit ardelenesc au avut în cea mai mare parte aceiașă insucces, ca în zilele precedente. Pe o înălțime, dușmanul a reușit să puie piciorul.

La armata generalului Mackensen:

Sate arzânde arată drumul pe care l'au luat rușii în retrageră lor prin Muntenia. Sub dificultățile terenului, trupele aliate rivalizează între ele de a nu da timp dușmanului să se oprească în vale. În munți, dușmanul a opus rezistență în pozițiile fortificate.

Buzăul e luat. 4000 prizonieri a anunțat armata 9-a ca rezultat al luptelor de ieri și alaltăieri. La Fetești, forțe bulgare mai puternice au trecut Dunărea.

v. LUDENDORFFE

Comunicatul german de seară anunță:

Armata noastră dunăreană, urmărește pe dușman, care sub influența înaintării noastre reperi, a evacuat pozițiile lui în noaptea din urmă.

Comunicatul bulgar anunță:

În Dobrogea, dușmanul a părăsit pozițiuni cari se află deja în posesia noastră.

În Muntenia de răsărit, armatele aliate înaintează la nord de riul Ialomița. Trupele noastre au ocupat orașul Fetești.

Rușii găsesc mereu câte o vină României

Ziarul »Odeskij Listok« scrie:

În cercurile militare române, se crede din nouile operațiuni ale dușmanului, că înaintarea ostilor aliate nu va putea fi oprită nici la riul Buzău, căci și linia aceasta are de suferit de îndoita amenințare de flanc. Situația militară geografică defavorabilă a României devine fatală acestei țări.

Jumătate din România ocupată

»Wolff Bureau« din Berlin anunță oficial: La 13 Dec. prada noastră în România era: 28 ofițeri, 1700 soldați, 5 mitraliere, 4 trenuri, la care pradă s'au adăugat la 14 Dec. încă 1300 prizonieri. Până la 14 Decembrie am ocupat 65.000 km. pătrați din țara română, adică jumătate din întreaga țară.

Încălzirea prăzei române

»Neues Wiener Tageblatt« află din izvor competent, că între Germania și Austro-Ungaria s'a stabilit un acord despre felul cum să se împartă între aceste două marea pradă făcută în România: cereale, nutreț, și petrol. Acordul a survenit într-un consiliu de miniștri comun ținut la Viena.

Din pierderile armatei române

Ziarul rusesc »Novosti« scrie că până acum, o serie de generali români și-a aflat moartea în război sau au ajuns în captivitate. Cea mai grea pierdere a fost aceea prin moartea generalului Drăgălină, fostul comandant al armatei române apuse. Au fost apoi răniți mortal,

generali Prădrescu, Tulescu și Todorescu, toți comandanți de divizii. În prinsoare au ajuns comandanții de brigadă Mărsescu, Rășcanu și încă un număr de generali. Au căzut în luptă un nepot al lui Brătianu și un fiu al lui Carp.

România a pierdut până acum două trenuri din corpul activ de ofițeri.

MERSUL RĂZBOIULUI

Ententa a adresat un ultimatum Greciei

Poziții rusești ocupate de trupe austro-ungare. — Luptele pe frontul macedonean. — Atacuri violente franceze la râul Meuse.

De pe frontul rus au sosit următoarele știri: Pe frontul prințului Leopold al Bavariei:

La nord de linia ferată Zloczov-Tarnopol, trupe germane au pătruns în tranșeele rusești și au adus 90 prizonieri.

v. LUDENDORFF

— Rusia are un nou ministru de externe în persoana senatorului Pokorovsky, care e privit ca un procurist al Angliei și Franței. Așa a fost numit chiar de unele cercuri rusești, când s'a întors dela conferința economică din Paris și Londra. Noul ministru de externe rus, va face ceia ce va dicta Anglia și Franța.

Din Balcan au sosit următoarele știri: De pe frontul macedonean, raportul german dela 15 Dec. anunță:

Atacuri parțiale la Paralovo și Gradensica, de ambele părți de Cerna, au adus numai pierderi dușmanului. Ciocniri de patrulare la Struma.

Comunicatul bulgar anunță:

În regiunea Monastir, foc de artilerie și lupte de avantposturi de ambele părți. În arcușul Cernei au fost respinse mai multe atacuri dușmane, la răsărit de Paralovo. Foc de artilerie în regiunea Moglena, Vardar, Bogorodica, Belasica, Struma. Aeroplane dușmane au aruncat 15 bombe asupra satului Radulevo și 12 bombe asupra podului de la Kulelibugas.

— Comunicatul francez anunță din Salonic, că artileria germano-bulgară a bombardat întreg frontul sârbesc și Monastir, unde a făcut câteva victime în populația civilă. Bateriile noastre au răspuns cu succes.

Nici o acțiune de infanterie.

— Din Grecia au sosit următoarele știri: Ultimatul Ententei a fost predat Joi ministrului de externe grec Zalosostas, de ambasadorul englez Eliot. În nota aceasta se spune, între altele, că evenimentele din urmă din Atena, au arătat că nici regele nici guvernul grec nu dispun de destulă autoritate asupra armatei grecești, pentru a putea împiedica ca aceasta să devină o amenințare a păcii și siguranței armatei Ententei. De aceea guvernele Ententei, cer ca în curs de 24 ore, trupele și materialul de război să fie remis și împiedicat să fie

transportate la nord. În caz de refuz, se va privi aceasta ca un act ostil, personalul diplomatic al Ententei va părăsi Grecia. Blocada asupra Greciei va dura până ce Ententa va căpăta satisfacție completă pentru provocările forțelor grecești contra trupelor Ententei în Atena.

— Trupele Ententei au debarcat pe insula Sira, și au arestat pe consuli german, austro-ungar și turc, de acolo. Consulul german, de 70 de ani, a murit 24 ore după arestarea lui, în urma maltratărilor suferite. Era supus grec, se numea Dalleggio.

RĂZBOIUL CU ITALIA

Nimic nou pe frontul italian. — O conferință a ambasadorilor la ministrul de externe italian.

Pe ziua de 15 Dec. de pe frontul italian se anunță:

Situația neschimbată.

Höfer, mareșal locot.

— La ministrul de externe italian, Sonnino, a fost o conferință a ambasadorilor Franței, Angliei, Statelor-Unite și Greciei.

— Dela 1 Ianuarie 1917 se va face în Italia un singur fel de pâine.

LUPTELE DIN APUS

Succese locale franceze la Lounemont și Hardaumont. — Ce dovedește retragerea generalisimului Joffre.

De pe frontul anglo-francez, pe ziua de 15 Dec. se anunță:

Pe malul apusan al Meusei, francezii au încercat prin trei atacuri să recâștige tranșeele ce-i le-am smuls de curând pe înălțimea 304 la sud-est de Malancourt. La răsărit de riu, după o puternică pregătire artileristică au pornit la mai multe atacuri. Au eșuat valurile de asalt la muntele Piperului în fața focului nostru de artilerie. Pe panta sudică a fortului Hardaumont, nu s'au putut desfășura atacurile franceze față de focul nostru nimicitor.

Comunicatul de seară anunță: Pe malul de răsărit al Meusei, de di-

mineată, puternice atacuri franceze sînt în curs. Dușmanul a cîștigat avantații în direcția Louvemont și Hardaumont. Luptele nu sînt terminate încă.

v. LUDENDORFE

— Camera engleză a primit creditul cerut de 400 milioane pfunzi.

— Ziarele germane arată că dacă Joffre a pierdut acum încrederea Franței, această este o urmare a rezultatului negativ al ofensivelor anglo-franceze.

Ecoul notei de pace

Când ar voi Anglia să trateze cu Germania

După știri din Haga, punctul de vedere al Angliei este ca înainte de a intra în discuția păcii, Germania trebuie să părăsească Belgia și teritoriile franceze ocupate. Lloyd George a conferat ieri multă vreme cu Asquith și Grey și a plecat apoi la rege. Răspunsul Ententei la nota puterilor centrale va fi dat numai săptămîna viitoare.

E posibil va America să mijlocească pacea.

»Daily Telegraph« află din Washington, că departamentul externelor, n'a primit încă oferta germană. Dar fără îndoială își va da aprobarea să fie mijlocitorul între Ententa și Puterile centrale.

Guvernele Ententei se pregătesc să dea răspunsul

Consiliul de război englez sub președinția lui Lloyd George s'a ocupat ieri cu oferta de pace.

În ședința de Marți a Senatului francez, prim ministrul Briand va ține o vorbire în care va arăta care e răspunsul guvernelor Ententei la oferta de pace a puterilor centrale.

Care e părerea Rusiei

În cercurile diplomatice elvețiene, se relevă faptul că guvernul rus acum câțva timp a declarat că trebuie avut un schimb de vederi între guvernele Ententei, pentru a stabili de pe acum baza tratativilor de pace.

Schimbul de vederi ce-a avut loc în chestia păcii între guvernele Ententei, au provocat deosebiri de vederi și urmarea a fost demisia prim ministrului rus, Stürmer.

— Agenția telegrafică din Petersburg anunță în mod oficios, că ziarele rusești de toate nuanțele se declară contra ultimului pas al Germaniei, și-l privesc ca o încercare de a face impresie în statele neutrale, de a mai insufla curaj la popoarele din puterile centrale, și de a provoca desbinare la popoarele Ententei.

»Birjevia Wjedomosti« scrie: Și noi vom pacea, dar nu o pace venită din Berlin, care e respinsă de conștiința noastră.

»Novoje Vremja« scrie: O pace durabilă se va produce numai după alungarea bandiților din țările noastre,

și după eforturile făcute în comun pentru a restabili Belgia nobilă, Serbia eroică și Polonia unitară.

Agenția din Petersburg scrie că aceste păreri ale presei sînt în armonie cu opiniile fruntașilor Dumei, ca Miliukov, Rudicev, cari cer să se refuze orice tratative, cît timp dușmanul nu va evacua toate ținuturile ocupate și nu se va supune condițiilor dictate de Ententa.

Voci din presa americană

Până acum presa americană se arată puțin satisfăcută de declarația Germaniei că este decisă să puie capăt războiului.

»Evening Sund« spune că pacea propusă de Germania, este o pace care va face cu puțință acestui imperiu să poarte un nou războiu peste cinci sau zece ani, cu convingerea că atunci va putea dobîndi hegemonia peste Europa și poate și peste America.

»Newyork World« scrie: Cancelarul Germaniei, folosește cuvinte pentru a masca idei. Dacă Germania e decisă să puie capăt războiului, trebuie în prima linie să facă propuneri precise de pace — cari să fie prezentate lumii întregi. Cancelarul ar fi putut să facă cunoscut parlamentului german, cari sînt condițiile ce le crede Germania că trebuie să subsiste pentru garanța existenței și viitorului imperiului german. Trebuie să se anunte mai mult decît simple generalități. De aceea oferta Germaniei nu va fi luată în serios, până ce nu va anunța condiții precise. Numai când se va face aceasta, guvernele Ententei vor fi silit să le ia în considerare. Paceă nu mai poate fi o pace a guvernelor și diplomaților, ci trebuie să fie o pace în care și sentimentul poporului să-și spuie cuvîntul decisiv. Ori aceasta se poate numai când se dă ceva pipăibil de discutat.

O notă a Papei

În legătură cu oferta de pace a puterilor centrale, Papa e pe cale să adreseze o notă puterilor în război.

Știrile zilei

MADONNA MIA

Sub boala viței înflorită,
Cu dulce umbră adîmbrită,
Ca din icoane răsărită,
Zării iubita mea în vis.
În chip de sfîntă florentină,
Cu ochii limpezii de vină,
Trecea plutind într'o lumină
De paradis.

Apoi urmînd a lor stăpîna,
Mai albi ca miei dintr'o stîna,
Veneau ținîndu-se de mîna
Cunînți, doi heruvimi copii.
Sub paza aripelor sale
Cîntau ca în strane ogivale
De răzuna întreaga vale
Cu melodii.

Și inima fără de veste
Mi-a înflorit ca într'o poveste,
În care nu știu visul este
Predomnilor sau dacă nu-i;
Ca în țara basnelor în care
Nu crezi de-î Așteptala în zare,
Ori mincinoasa arătare
A nimăului.

Sub cort de ramuri vestejite
De goana norilor umbrite
În vremea frunzelor cernite,
Văzui aievea ori în vis
Pe-un spaț de flori de beladonă,
Un chip de palidă madonă
Într'o lumină monotonă
De cer închis.

Iar peste frăgezimea feții
Ochind privirea lor, semeții,
Veghiau în taina dimineții
Nepăsători doi ingeri rei...
Și'n fîlfăiri de aripi grele
Umbratul patimelor rele
Îl așternau ca lași zăbrele
Pe fruntea ei.

Și inima-mi țără de veste
Se vesteji ca într'o poveste,
În care toamna doamnă este
Pe răsădă recelui pămînt,
Și n'a întrebare pe negrii ingeri
Pe cine duc fără de plîngeri,
În ale zorilor răstrîngeri,
În spre mormînt.

ION PILLAT.

Regele a plecat din Viena

»Wiener Zeitung« anunță, că monarhul a plecat cu o mare suită din Viena, unde nu se anunță.

Senzaționalul proces din Cluj contra unor avocați, preoți și învățători români

Ziarele din Cluj anunță, că tribunalul militar de acolo sub președinția colonelului de honoari George Nadassy debate de câteva zile un proces senzațional de spionaj, în care sînt implicați numeroși români din Ardeal, acuzați că au trimis fotografii și hărți cu lamuriri despre fortificațiile ungare. Deși procesul se judecă deja 9 Decembrie, el va continua încă multe zile, fiindcă materialul procesului este foarte imens. Procesul se debate în secret și numai sentința se va pronunța în public. Iată aici numele românilor implicați în proces: dr. Zaharia Muntean avocat din Alba Iulia, Victor Pop farmacist din Alba Iulia, Romulus Popescu funcționar de bancă la »Albina« din Sibiu, Pompiliu Dan director de școală în Zărnești, David Pop învățator în Herman, Spiridon Boita fost profesor, Romulus Cristoloveanu învățator în Râșnov, George Neagovici preot în Bodza, Iosif Popovici preot în Seps-Sângeorgi, Coman Bacă, preot în Poplaca, Ioan Nanu învățator în Sân Petru, Ioan Mudru învățator dirigent în Bodza, Nicolae Hamzea învățator în Târlungeni, Ioan Sôciu controlor financiar și Dimitrie Greceanu locuitor în Herman.

Din camera ungară

Camera ungară a ținut ieri ședința, la ora 5 seară, pentru a primi raportul deputațiunii regnicolare. Reterentul deputatul Illes a prezentat proiectul diplomei inaugurale, primit de deputațiunea regnicolară, anunțînd, că deputații Apponyi și Karolji au dat un vot separat.

Deputatul Polongi cere, ca textul jurămîntului de încoronare să fie dezbătut în același timp cu diploma inaugurală. Contele Tisză răspunde, că așa se va și proceda.

Deputatul Barabas într'o interpelare urgentă.

care, ca portretul regelui Carol în școli și officii publice, să-l reprezinte în orantele încoronării, nu în cea cu uniformă de general, așa, ca portretul să aibă caracterul de rege al Ungariei, iar nu de împărat al Austriei. Oratorul cere ca »Gott erhalte« să nu fie cântat în Ungaria în prezența regelui.

Contele Tisza răspunde, că nu se poate aduce critici, dacă regele e fotografiat și în uniformă de general, doar regele e în același timp și comandantul suprem al armatei și doar și la actul încoronării poartă uniformă de general. În ce privește imnul, prim ministru spune, că e fără de tact, ca chestia aceasta să se discute în momentul de față. De altfel imnul austriac este cântat acum paralel cu imnul ungar. La ora 6 ședința camerei a fost închisă.

Pregătirile pentru solemnitatea încoronării

Primăria cu prilejul intrării perechei regale în Budapesta, va decora în mod sărbătoresc toate străzile de la gara de vest până la palatul regal. — Cheltuielile acestor decorațiuni, precum și celelalte cheltuieli legate de solemnitatea încoronării, se vor ridica la 150 mii coroane. Consiliul comunal a aprobat aceste cheltuieli.

Dictatorul alimentelor din Germania la Viena și Budapesta

Din Viena se anunță, că președintele oficiului de alimentațiune german v. Batoki însoțit de generalul V. Open și consilierul Fischer au sosit la Viena, unde au tratat cu președintele oficiului de alimentațiune austriac Kockstein. Astăzi Batoki a sosit la Budapesta, unde tratează cu baronul Kürthy. Duminecă se va întoarce la Viena și va trata din nou cu președintele oficiului de alimentațiune. Scopul acestor tratative este, de a se stabili o concurență a celor trei officii de alimentațiune din Germania, Austria și Ungaria.

Accident de tren în Bănat

Din Becicherecul-mare se anunță: Pe linia Becicherecul mare-Panciova un tren, care a sosit la stația Sandorudvar a dat peste doi boi, cari zăceau pe șine. Trenul a deraiat, 5 vagoane au fost sfărâmate. Dintre călători, 6 persoane au fost grav rănite și mai multe ușor.

Schimbarea de guvern în Austria

Din Viena se comunică, că noul prim ministru austriac, dr. Spitzmüller și-a continuat tratativele în vederea constituirii noului cabinet și ele au fost încheiate cu succes. Numai după reîntoarcerea regelui la Viena, se va publica lista noului minister. Ca una din cauzele demisiei guvernului Körber se anunță, următorul fapt:

Când s'a întors regele din Budapesta, l'a chemat în audiența pe dr. Körber și i-a exprimat dorința categorică, că acordul cu Ungaria să fie terminat încă înainte de actul încoronării. Körber a răspuns că consiliul de miniștri a hotărât că acest acord să se rezolve numai pe cale parlamentară. Cum însă regele a stăruit în hotărârea lui dr. Körber a tras consecințele și a dat demisia și a recomandat pe dr. Spitzmüller ca succesor al său.

ANUNȚ

Se caută oi pentru iernare,

la 2000 holde, parte pășunat, parte cosălau.
A se adresa la d. Simeon Bulcu, preot, Sămoskosz, up, Csernmő.

Ultima oră

Brătianu a plecat la Petersburg

Basel, 16 Decembrie. — Soseste o știre din Petersburg, după care prim-ministrul român Ionel Brătianu a plecat în capitala Rusiei, pentru a se consfătuși în chestia ofertei de pace.

Și tarul s'a întors din cartierul prinșcipal la Petersburg.

După o altă știre sosită tot din Petersburg, s'a reconstruit guvernul român prin intrarea în cabinet a domnilor Tache Ionescu, Mihail Cantacuzino și Alexandru Marghiloman. În locul lui Vintilă Brătianu, ministru de războiu a fost chemat la această demnitate generalul Crăiniceanu.

Grecia a acceptat ultimatul Ententei

Londra, 16 Dec. — Biroul Reuter anunță din Atena, că sunt indicii, că ultimatul Ententei va fi acceptat în principiu de guvernul grec.

Vor începe în Ianuarie tratativele de pace?

Rotterdam, 16 Dec. — Un redactor al ziarului din Newyork »Sun« a obținut un interviu cu ambasadorul german la Washington Bernsdorff care a declarat următoarele:

Dacă Ententa nu va da răspuns negativ notei de pace a puterilor centrale e probabil atunci, că tratativele de pace vor începe în luna Ianuarie la Haga. Această posibilitate se menține și atunci, când Ententa va declara, că numai în principiu voiește să discute pacea.

Numai 2 coroane

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele
— »Cuceu« și »Foaia Ilustrată« —
pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest. VII. Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Harta Europei împreună cu harta Ardealului

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrăjbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 cor., plus 10 fileri porto postal.

În magazinul cojocarului

Reichenberg

puteți cumpăra ieftin blăni fine.

Budapest-Belváros

IV., Hajó-utca 16. Filială: Uohány-u. 1/b.

Roman de H. SUDERMANN

Nunta Yolantei

(Urmare)

A doua zi îi povesti tânărului cele petrecute, firește, fără să pomenesc ceva de dobitociile mele.

El își ținti asupra-mi ochii negrii, arzători: — Mă așteptam la asta, zise el, să nu mai vorbim despre el.

După câțeva vreme, la vreo 8 zile, el veni din nou, ca din întâmplare.

— Vezi, unchiule, mi se pare că ar trebui să te mai duci odată la Krakowitz.

— Ești nebun, băețe? Ți-ai ieșit din minți? Dar în acelaș timp mă simții așa de tercit că par'că o mână caldă de temee mi-a rfi mângâiat ceafa.

— Nu e nevoie să vorbești de mine, adăogă el privind-și vârful cizmelor; dar poate că dacă te-ai mai duce pe acolo, lucrurile s'ar împăca deja sine.

Domnilor, ați văzut cum se leagănă spicul de grâu, așa-i?... Ei bine, hotărârea mea se leagănă și mai rău, fie ea cât de sfântă și de puternică. Așa mă schimb eu totdeauna... așa m'am schimbat și mă tot schimb mereu...

Sufer din nou bărfelile și palavrele bătrânului, beau cafeaua pe care mi-o face nevastă-sa și ascult, tercit, frumoasele arii pe cari mi le cântă Yolantha, cu toate că muzica, știți așa... în general... Cu cât mă duceam de mai multe ori la Krakow, cu atât mă simțeam mai străimțorat, dar mi de brațe mă trăgeau, mă împingeau într-acolo, și n'aveam chip de împotrivre.

Omul bătrân din mine, fără îndoială, înainte de a merge să-și doarmă somnul cel din urmă voia să mai fie odată părtaş la ospățul sfințit chiar de-ar fi trebuit să se mulțumească numai cu dulcele simțământ al apropierei unei femei... fiindcă, la urma urmei, nici nu îndrăzneam să nădăjduiesc ceva mai substanțial.

Ea urma să-mi tot arunce mereu priviri piezișe — dar ce însemnau ele?... Erau o muștrare, o chemare, sau numai și numai plăcerea de a se vedea admirată? Iată lucruri pe cari nu le știam și nu le înțelegeam de fel.

Însăși, iacă ce mi se întâmplă la a treia sau a patra vizită.

Nu era decât cel mult 12 ore din zi; o căldură grozavă pe deasupra, și eu, în plictiseala sau nerăbdarea în care mă aflam, o pornii spre Krakowitz.

— Domnul și doamna își fac siesta, mă întâmpină servitorul; domnișoara însă e sub verandă.

Am o presimțire care-mi dă totdeauna bății de inimă; vrusei să mă înforc, dar mă pomenii deodată cu Yolantha lângă mine, albă și mândră în rochia sa de muselină; par'că ar fi tăiată în marmora; vechea mea nebunie mă cuprinde acum mai cu putere decât oricând.

— Îmi pare foarte bine c'ai venit, baroane, muream de urât. Hai să mergem în grădină, vrei? E acolo un boschet sub care e răcoare și bine; putem sta de vorbă în toată liniștea.

Mă așeză frumoz de sub braț și eu simt că m'apucă un tremur. Credință, domnitor, mi-ar fi fost de-o mie de ori mai ușor să mă sui pe cine știe ce vâri de munte, așa cum sunt eu, decât să scobor acum de pe terasă.

Ea nu spune nimic, și eu iar așa.

Tăcerea ajunge apăsătoare. Se aude numai scârțâitul rar al pașilor noștri pe nisip și băzâitul insectelor zburând de pe o plantă pe altă; încolo, nici cel mai mic zgomot.

Ea se prinsese cu încredere de brațul meu, silindu-mă să stau locului de câte ori ea se pleca să culcăgă un fir de iarbă ori de rozetă cu care își gădija vârful nasului și pe care îl arunca numai decât.

— Aș vrea să iubesc și eu florile, zise ea. Sunt atâția oameni cari le iubesc... sau cari predind că le iubesc: căci când e vorba de iubire, nici odată nu poți spune adevărul.

(Va urma.)

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ilka-utca 36.